

TSS-föreläsning

15/10

DFT

index k

"Används för att stega igenom frekvensdomänen"

Index n = insignal

"kan vara samplevärden från en kontinuerlig signal eller diskret i sin natur"

Mer om DFT

Samband mellan k , ω och Ω

Börja med en kontinuerlig signal

$$X(t) = \sin(\omega t)$$

Signalen samplas (sample-intervall T)

Vi får en diskret signal.

$$X[n] = \sin(\omega n T) = \sin(n \omega T)$$

$$= \{\omega T = \Omega\} = \sin(n \Omega)$$

$$\boxed{\omega T = \Omega}$$

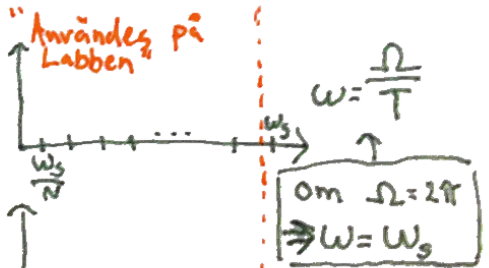
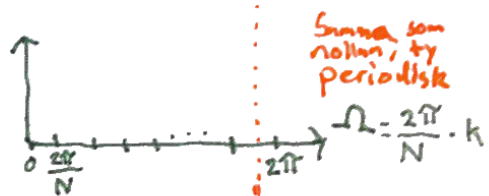
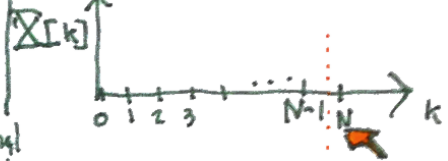
Enheter:

$$\omega: [\text{rad/s}]$$

$$T: [\text{sek}]$$

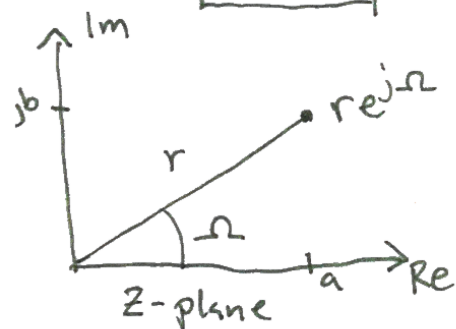
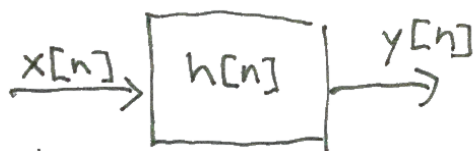
$$\Omega: [\text{rad}] \text{ eller } [\text{rad/sample}]$$

DFT's "frekvensaxel"

Diskreta signaler och system. (Z-transform)

Låt $X[n] = z^n$
vara insignal till
ett diskret LTI-
system med impulssvar
 $h[n]$

Faltningssumma ger

$$y[n] = h[n] * x[n] =$$

$$= \sum_{k=-\infty}^{\infty} h[k] x[n-k] =$$

$$\begin{aligned} \sum_{k=-\infty}^{\infty} h[k] z^{n-k} &= \\ &= \sum_{k=-\infty}^{\infty} h[k] \cdot z^n \cdot z^{-k} = \\ &= z^n \underbrace{\sum_{k=-\infty}^{\infty} h[k] \cdot z^{-k}}_{H(Z)} \\ H(Z) &= Z\{h[n]\} \end{aligned}$$

$H(Z)$ är här Z-transformen
av den diskreta signalen
 $h[n]$

Jämför kontinuerligt fall

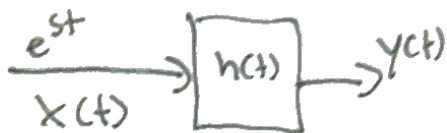
$$x(t) = e^{j\omega t} \rightarrow \boxed{h(t)} \rightarrow y(t)$$

Faltningsintegralen gav

~~Y(t)~~

$$y(t) = e^{j\omega t} \cdot \underbrace{H(j\omega)}_{F\{h(t)\}}$$

Vidare

Faltningssintegralen ger

$$y(t) = e^{st} \cdot \underbrace{H(s)}_{\mathcal{L}\{h(t)\}}$$

$\mathcal{L}\{h(t)\}$
Laplace transform

Definition: Z-transformen av den diskreta signalen (talföljden) $x[n]$ är

$$X(z) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} x[n] \cdot z^{-n}$$

\uparrow
Dubbel-sidig Z-transform

Om undre summationsindex $n=0$

har vi en enkelsidig Z-transform

z är en komplex variabel

$$z = a + jb = r e^{j\Omega} \quad (\text{se tidigare sida för } z\text{-planet})$$

$$|z| = r$$

$$\arg\{z\} = \Omega$$

$$z^n = (r e^{j\Omega})^n = r^n e^{j\Omega n} = r^n (\cos(\Omega n) + j \sin(\Omega n))$$

Antag $x[n]$ en kausal signal

$$X(z) = \sum_{n=0}^{\infty} x[n] (r e^{j\Omega})^{-n} =$$

$$= \sum_{n=0}^{\infty} x[n] r^{-n} e^{-j\Omega n} =$$

$$= \sum_{n=0}^{\infty} (x[n] r^{-n}) e^{-j\Omega n}$$

För att summan skall konvergera (Z-transf. existera) måste

$$\sum_{n=0}^{\infty} |x[n] r^{-n} e^{-j\Omega n}| < \infty$$

Som kan leda till

$$\sum_{n=0}^{\infty} |x[n] \cdot r^{-n}| < \infty$$

De värden på z som gör att $X(z)$ konvergerar kallas konvergens region (ROC)

Notera, endast beloppet. $|z| = r$ spelar roll för konvergens.

Om $X(z)$ konvergerar för $r=r_0$ så konvergerar det även för $r > r_0$

ROC: område utanför en cirkel med centrum i origo.

Låt $r=1$, då blir $z = e^{j\Omega}$
 $r=1$ motsvarar en cirkel med radien 1 (alla z -värden) på enhetscirkeln.

$X(z) \Big|_{z=e^{j\Omega}} = X(e^{j\Omega})$. Detta är DTFT för en diskret signal, $x[n]$

DTFT motsvarar z -transf. utvärderad på enhetscirkeln i z -planet.

Jämför: kontinuerligt fall, koppling mellan Laplacef. och Fouriertransf.

Fouriertransf. $X(j\omega)$, motsvarar Laplacetransf. utvärderad på $j\omega$ -axeln i s -planet (vi sätter ju $s = j\omega$).